

رودخانه فسا که همان پاسارگاد قدیمی ها

۶ خرداد ۱۴۰۲ ساعت ۱۳:۳۹

آب رودخانه زیاد نبود زیرا هنوز باران فصلی آغاز نشده بود. با این حال بستر خود را در دشت گسترانیده بود و بر اثر طغیان کناره‌هایش چنان بسط یافته بود که عبور از آن بدون پل غیر ممکن بود

دن گارسیا د سیلوا فیگوئرا از سفرنامه‌نویسان خارجی در کتاب خود و در گذر از شهر فسا توجه خاصی به رودخانه فسا داشته است رودخانه فسا که هنوز هم جز یکی از رودخانه‌های مهم این شهر محسوب می‌شود، در دوره صفویه نیز جز رودخانه‌های مهم و طویل ایران بود. دن گارسیا د سیلوا فیگوئرا در مورد این رودخانه گفته است:

«بعد از پیمودن سه فرسنگ به رودخانه فسا که همان پاسارگاد قدیمی‌ها است، رسیدیم. آبش زیاد نبود زیرا هنوز باران فصلی آغاز نشده بود. با این حال بستر خود را در دشت گسترانیده بود و بر اثر طغیان کناره‌هایش چنان بسط یافته بود که عبور از آن بدون پل غیر ممکن بود. به خصوص هنگامی که ما به رودخانه رسیدیم آب تمامی مجاری آن را انباشته بود و باتلاق‌هایی پدید آمده بود که حتی نزدیک شدن به کرانه رودخانه نیز مقدور نبود. پلی که دو جاده واقع در دو طرف رودخانه را به هم می‌پیوند و همنام رودخانه است، بسیار طویل اما چنان تنگ است که ارابه کوچکی هم به زحمت از آن می‌گذرد. این پل و کاروانسرای نزدیک آن که باز هم نام رودخانه را بر آن نهاده‌اند از محل خیرات و مبرات زنی ثروتمند از اهالی شیراز ساخته شده است. چنانکه بسیاری دیگر از کاروانسراها و ساختمان‌های عام المنفعه از صدقات زنان که معمولاً خیرتر از مردانند ساخته شده است. در حاشیه رودخانه که آب آن در فاصله دو فرسنگی کاروانسرا به سیوند می‌ریزد چند مرغ ماهیخوار و چند قدم بالاتر تعدادی لک لک فوق‌العاده بزرگ نشسته بود که ما را شگفت‌زده کردند. در این مکان که به جای رودخانه باید آن را دریاچه یا تالاب نامید تعداد زیادی غاز وحشی و مرغابی و دیگر مرغان آبی به خصوص کلنگ وجود داشت که در زمستان آن‌ها را به وسیله باز یا چرغ یا دیگر مرغان شکاری که بسیار قوی‌تر و درشت‌تر از نوع اروپائی خود هستند صید می‌کنند.»

منبع: دن گارسیا د سیلوا فیگوئرا، سفرنامه دن گارسیا د سیلوا فیگوئرا، سفیر اسپانیا در دربار شاه عباس اول، ترجمه غلامرضا

سمیعی، تهران، نشر نو، ۱۳۶۳، صص ۱۲۷-۱۲۸

